

מאמר חֵבֵשׁ פֶּאֶר

כולל תוכחת מגולה

להזמין עם די המניהים התפלה של ראש שלא במקומה בבלי דעת, ולהמשכילים בעם המתעלמים מתקנת המענות ולעורר האהבה לעמוד בפרץ להציל ממכשול עון ולזכות את הרבים:

מאת כד"י

(י"ח כהן דעתו יפה)

ובסופו מאמר להמוני עם בשפה המדוברת (אידיש) *

זור שא

שנת תרנ"א לפ"ק

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ז

מעליל

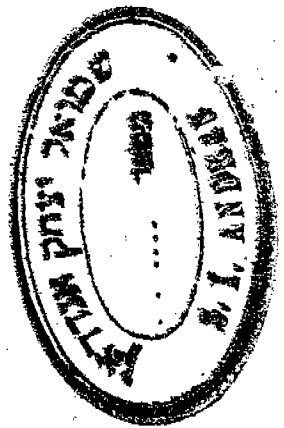
קול קורא למגיד צדק בעמנו

הבאים בערי ישראל ונושאים עליהם מהכחותיהם בתופחה ומופר השכל ישימו להם הדבר הגדול הזה לנושא בהרושיהם וזכות הרבים תהיה תלויה בם, וכל מגיד צדק שישחרנו לבקש לו הם' הנה למען הזכיר הענין בהרושיהם ישיג בליג חנם אין כסף:

הוצאה לאור על ידי מוסד התורה והאגדה
בירושלים תש"ח

ספר

חבש פאר

על מצות תפלין

מאת

רבנו הגדול

מון אנדרהם יצחק הכהן קוק שלישי

רב ואב"ד דעה"ק ירושלים ת"ו

ונשיא וראש רבני ארץ ישראל

הוצאה שניה

עם הוספות רבות בהלכה ואגדה

כמבואר בהקדמה

יצא לאור ע"י

יצחק אריאלי. אורי סג"ל המבורגר

עה"ק ירושלים - תרפ"ה

מפתח קצר.

צד

הקדמת המו"ל—ע"ד המה"ק חכ"ם וההוספות. 4-1
מאמר מצוה כמאמרה. באת רבנו שלישיא—לההוצאה השנית. 8-4

כדף א—טו.

מפתח הפרקים

פ"א בבאר ענין כינוי כבוד השי"ת וגודל ערך התפלין ש"ר ביחוד, ושיש מקום להעלות ערך מצוה לעומת מצות אחרות וא"ז מנגד למ"ש חז"ל דני זהיר במ"ק ככחמורה.
פ"ב יבאר גודל המכשלה בהנחת תש"ר למטה במקום שער בעוה"ר ושצריך להניח תש"ר מעט למעלה מעיקרי השער הקצה התחתון של התיטורא משום שא"א לצמצם.
פ"ג שמי"ש חז"ל כל הקורא ק"ש בל"ת כאלו מעיד ערות שקר בעצמו בכלל זה וראי המניח שלא כהלכה וגרוע מפנו בכמה דברים. יראה מקום שיש לחוש שגם בתש"י לא יצא כחקונה אע"פ שאמרו חז"ל שאין תש"ר מעכבת ש"י מ"ם זה אינו כ"א במי שלא אפשר לו לקיים שתיחם אבל מי שבשלא נפש פורק עול ש"ר י"ל שגם ש"י אין לו וסוכין לזה מדברי הוזה"ק כי שבשעת ברכתו הניח שלא כראוי והזכירוהו אח"כ חייב לכרך בשעת התיקון כד"ן השח בתל"ת. ובקדוקי הלכה בענין הברכות נפרטים כחולקים.
פ"ד חלוק בין מי ששגג בשעת הנחתו שסבר שמקום הפלין הוא למטה מעקה"ש, או מי שלא שם לב וחשב שהניח כהוגן אבל יודע הוא המקום יעיד בצדק שסבת נפילתו וירדתו פלאים בעוה"ר הוא מצד ביטול המצוה הנוראה הזאת, ובהתחזקה אצלנו כהלכתה עמה יבא רב טוב לבית ישראל.

פ"ה להעיר לב הרבנים להתחזק לגדור פריץ זה בכל הכון ישראל וגודל החיוב המוטל עליהם בזה.

פ"ו יבאר שאף המוכרים שאם מניח תפלין באותו יום אז אפילו קורא ק"ש בל"ת אין בו משום עדות שקר מ"ם כ"ז אינו כ"א למי שלא הניח כלל, אבל המניח שלא כהלכה אין לו תקנה ומעוות לא יוכל לתקן כ"א בתשובה הגונה.

פ"ז מבאר שמי שאין לו כ"א תפלין שהקשר יותר רחב כהראוי עד שא"א להם להיות מונחים במקומם אסור לו להניח אותן התפלין, ובהערה סבואר שמי"ם אפשר שניח הקשר למטה משעורו בלא ברכה רק שיהא עצם הש"ר על מקומו ומראה פנים שיותר נכון לסתור הקשר ולקשר קשר פשוט ביכולתו ויניח בלא ברכה וש"ד בשעת הדחק רק שלא להניח הש"ר למטה משעורו שא"ז מצוה כלל כ"א כמה עבירות ביחד ח"ו.

פ"ח יבאר שגם שלא בשעת ק"ש ותפלה יש איסור להניח התפלין שלא במקומם ותוכחה כגולה על המניחים תדר"ת ואינם מדקדקים גם ע"ת דרש"י שיהיו במקום המחויב.
פ"ט חיוב התקון המוטל על הרואה את רבירו שמניח התפלין של ראש שלא כד"ת, דין הפסק לצורך מצות זו גם במקום שאסור להפסיק בתפלה, ופרטים בזה.

פ"י מענין הנ"ל בקנין א"ל לאדם חסא כ"ו ופנים להלכה ש"ש ציור אופן המותר להפסיק גם בשמ"ע. יבאר עוד שא"כ טענה להפטר מתוכחה ותיקון מצד לעג וזקן ואל"כ.

פ"יא הנכנס לבחכ"ז ומצא בני"א שא"ם התפלין כד"ן ויתכבד ע"י התקון מתפלה.

פ"יב בענין סופר סת"ם שבשעת נפש אינו נזהר בתפלין להניחם כהלכה ש"ל שכל הסת"ם שכתב פסולין.

פ"יג יחקור בענין דין ההפסק לתקן המעוות אם הדין יטה בזה בין תפלין של רש"י שהם חובה על כל ישראל לתפלין דר"ת להמניהם ודקדוקי הלכה בפרט זה.

פ"יד חלוק הדר"ת בין פ"א לכ"פ לענין הפסק הנ"ל בתקנת המכשול והקניית בשם אחי הגרד"ב ש"י בענין קטן המניח שלא כראוי פרשי התשוב לתקנו, ודק"ה בע"ה.

פ"טו חקירת אופן מה שאפשר לחוש למכשול עולם אם לא יתקן—לענין היולול שבת לפלפולא ולא להלכה.

פ"טז התעוררות לגדור פריץ בחברות פעלים ולהשיג על הסופרים שיהיו בקיאים בהלכות הצריכות להם, ולעשות סייג לתורה באופנים נאווים בזה. דף

ת' כליל תפארת—טביא דברי כל הפי שבי בפשיטת שכל התפלין צ"ל טו—כא: על מקומו דוקא, וכבאר עפ"י ההלכה שאין ש"ך בתפלין רובו ככולו ועוד כמה ענינים המסתעפים מזה.

מפתח קצר

דף

- דרושים - א. ביאה דכ' רחמנא גבי תפלין ליל (קדישין ג')
- ב. הקב"ה מניח תפלין (נרכוס ז')
- ג. נתנה על סצחו הרין ברך מינות (מגילה כד)
- ד. ר"א חלש על לגבי ר"י גליה לררעיה כו' (נרכוס ס)
- ה. שהראה הקב"ה למשה קש"ת (נרכוס ז')
- ו. הרא"ש היה מ"ת ואח"כ ברך עמ"י בתפארה (אוי"ח כס)
- ז. מוטפות וזכרון בתשיר

לב. לב.

המזים
עין איה

- א. על תפלין על אנדות הו"ל
- ב. הקב"ה מ"ת. (נרכוס ו) ב. הראה הקב"ה למשה קש"ת (סס ז)
- ג. אבל פצור בתפלין (סס יא) ד. הקורא קיש בלי"ת (סס יד) לז:
- ה. כל הקורא קיש בלי"ת כאילו הקריב עולה בלא סנחה (סס) לה.
- ו. הרוצה לקבל עשי"ש כו' יניח תפלין כו' (סס) ז. כל הנפנה כו' ומניח תפלין מעה"כ כאילו בנה טובה והקריב עליו קרבן. (סס טו) לד:
- ח. התולה תפלין יתלו לו חיו (סס כד) לה.
- ט. חזו דהני קא ברח טובא כו' אמר אנא תפלין מנתנא (סס ל)
- י. איזהו עיה כו' כל שאינו מניח תפלין כו' (סס מט) לה: לז:
- יא. ויו דפטר חמור וראי גהי"ט מתפלך (סס נו) לז: לז:
- יב. ולא אחורי בהכי כו' וליא אלא דלא סנה תפלין כו' (סס סא) לז: לה:
- יג. אין מקנחין בימין כו' מפני שקושר בה תפלין כו' (סס סב) לח: לט:
- יד. יוצא אדם בתפלין בע"ש עיה כו' (סכס יכ) למ: מא:
- טו. מעשה בתלמיד ששנה הרבה כו' וסת בחצי ימיו והיתה אשתו נוטלת תפלין כו' (סס יג) מא: מג:
- טז. תפלין צריכין גוף נקי כו' (סס נט) מג: מד:
- יז. והרי תפלין דמחופה עור כו' שדין שית הלמ"ם (סס סג) מד: מז:

עולת ראיה - על סדר תפלין שבסדר התלה

הערות - מהנאון האדרית וציל על פיי"ב בענין נדון לכו שאינו מניח כדון

ועל פ"מ בענין עשית קש"ת בשבת והערות להערות מהמורל נו - זמ:

- א. על פ"ג בענין הקורא קיש בלי"ת כו' זמ: זב:
- ב. פ"א סופר סת"ם המניח שלא כדון זב: זב:
- ג. פ"ד קסן המניח שלא כדון זב: זב:
- ד. ת' כליל תפארת בענין הציצה במעומן בתי"ב זב: זב:
- ה. פ"מ בענין עשית הקש"ת בשבת זב: זב:
- ו. פ"ד ברכה אחרי שהזכירוהו זב: זב:
- ז. לתקן ואיך היא בתכ"ד ואחכ"ד זב: זב:
- ח. פ"ג בדין המניח שלכ"ד דהו"י חמור יותר מאילו זב: זב:
- ט. לא הניח כלל, ואי הו"י כמבטל בקו"ע זב: זב:
- י. פ"ט להפסיק באמצע קיש ולתקן גם לחברו זב: זב:
- יא. פ"א סופר סת"ם שאמ"ת נדון זב: זב:
- יב. פ"ד קסן שאמ"ת כדון וכצות חנוך זב: זב:

תשובת רבינו שלי"ט"א על ההערות זב: זב:

הודעה

הדפסת הקונטרס אחרון נחעכב לע"ע, אנו מקוים להדפיסו בקרוב ולהמציאו לכל לוקחי הספר. המורל

ה ק ד ט ה

נקיה מנופה כ"ג נפה כו" ע"ש, ונם הנאון רי"ז שטרין ז"ל
(אב"ד דשוויל) בספרו זכר יהוסף (סי' יב) מפלפל הרבה בדבריו
חקדושים יע"ש.

אבל לאשר ספרי ההוצאה הראשונה כבר ספו תמו ואינם
בנסצא כלל רחש לבנו דבר טוב לחזור ולהדפיסו [בהורמנא
ורשות של אדמו"ר הנהמ"ח שליט"א] בהוצאה משוכללת ומהודרת
והנה לבד התקונים הרבים שעשינו בתוצאה זו בגוף
הספר, להסיר את השבושים וטעיות הדפוס שעלו בתוצאה
הראשונה, ולהוסיף כמה מראה מקומות שחסרו בהוצאה הראשונה
הוספנו עוד תוספת מרובה על העיקר

(א) מצוה כמאמרה — מאמר נכבד אשר נאות אלינו אדמו"ר
שליט"א לכתב מחדש לשם הוצאה זו ושטנו אותו לכליל
תפארה בראש הספר,

(ב) כליל תפארת — תשובה ארוכה שהשיב אדמו"ר שליט"א
בשנת תר"ס על דברי הרב הכחבר ס' תפארת זו
שרצה להקל בזה (התשובה הזאת נדפסה בהקובץ תורה מציון
שי"ל פעה"ק ירושלם ת"ו).

(ג) דרושים — חלק מהדרושים הרבים עדרש אז במסעותיו
לחזק המצוה הק' הזאת ושמירת קיומה בדקדוק. (נעתקו
מתוך כ"ק של רבנו שליט"א).

(ד) עין איה — באורי אנדות חז"ל המדברים מעניני תפלין
(נעתקו מתוך כרך א' מהספר עין איה כ"ק של רבנו שליט"א)
(ה) עולת ראיה — על סדר הנהת תפלין. (נעתק מתוך באור
סדור תפלה כ"ק של רבנו שליט"א).

(ו) הערות מגדולי ירושלם ת"ו — הערות והארות עד"ק של רבנו
שליט"א מאת הרבנים הנאונים מוהרצ"פ פרנק שליט"א,
מוהרי"ם הרל"פ שליט"א, ומוהרי"ם טוקצינסקי שליט"א,

(ז) הערות להערות — מאת המו"ל [י. ב. א.].

(ח) תשובת רבנו שליט"א — על ההערות.

(ט) קונטרס אחרון — משא-ומתן ארוך עד"ק של רבנו שליט"א
מאת המו"ל [י. ב. א.].

והדברים הקדושים של רבנו שליט"א ישפיעו גם על לבות הזהירים
במצות ד' וחרדים על דברו, להתעורר ולעורר את האהבה על עצם
מצות תפלין וקדושתה לחכבה ולהדרה, ונזכה מהרה לראות בקיום
הבטחת נביאנו מפי ד' (ישעי כח) „ביום ההוא יהיה ד' צבאות לעטרת
צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו, ולרוח משפט ליושב על המשפט
וכו" בב"א.

יום ה' לסדר „אלה המצות והמשפטים" עריה מניא
שנת העטרות לפיק

המוציאים לאור

יצחק בה"ר אביגדור אריאל. אורי סג"ל המבורגר.

